

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Meditationum evangelicarum volumen tripartitum

Creidius, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De tertio

[urn:nbn:de:bsz:31-122776](#)

per filium revelata est. Opponamus igitur hoc dictum omnibus speculationibus de Deo, quas ratio humana comminiscitur, & ad hunc Christum crucifixum & resuscitatum, & ad Evangelium ejus mentes nostras alligemus, nec inde nos avelli patiamur, nam ratio humana fallit, verbum autem Christi veritas, Joh.17.v.17.

Notetur hæc responsio Christi

1. *Contra Papistas*, qui ab hac salutis via quam longissimè aberrant, dum ipsi variæ sibi beatitudinis vias comminiscuntur, & partim in via Beatæ Mariæ Virginis ambulare satagunt, partim ad viam aliorum sanctorum deflectunt, partim etiam per semitam priorum meritorum ad Patrem venire præsumunt. Sed frustra. Nemo venit ad Patrem nisi per me, ego sum via, veritas & vita, inquit CHRISTUS. Quibus verbis omnia alia adminicula humana removentur in articulo justificationis. Non est nisi unus mediator Dei & hominum, homo Jesus Christus, 1.Tim.2. v.5. non est nisi unicuius in Christo ostium, Joh.10. v.7. & per hunc nobis accessus ad Patrem, Rom.5. v.2. non est nisi unica via, Jer.32. v.39. in qua ambulare, & neq; ad dextram, neque ad sinistram declinare debemus, Es.30. v.21.

2. *Contra Calvinistas*, qui viæ huic non inharent, sed rationem sequuntur, & sic ubi in rebus fidei aliquid occurrit, quod cum ratione non quadrat, statim ad glossas confugunt, & sapientiam cœlestem justificate non verentur, Luc.7. vers.35. Homines isti non cogitant, quod via illa simul etiam sit veritas, que neque errat, neq; errare sinit, quotquot ipsi per fidem adhærent, sed superabundanter facere potest ultra id quod petimus & intelligimus, Eph.3. v.20.

3. *Contra Mahometistas*, qui de vero

Deo gloriantur, sed Christum respuant, & variis calumniis proscindunt. Hinc vana est ipsorum spes, ipsorum fides, ipsorum oratio. Nemo enim venit ad Patrem nisi per me, inquit Christus. Qui non credit filio, non videbit vitam, Joh.3. v.ult.

De Tertio.

Restat Philippi supplicatio, ubi duo pessimum occurunt, quæ consideratione digna sunt:

1. *Petitum*. Nam ostende nobis Patrem, inquit Philippus & sufficit, q.d. nos vidimus quidem te, sed ad cognitionem Dei nobis adhuc deest, ut videamus Patrem, quem ubi nobis ostenderis, libenter acquiescemos. De hac petitione Philippi inquit Augustinus: Bonum erat desiderium, sed parvus intellectus, Deus enim cum spiritus, Johan.4. v.24 & lucem inaccessam inhabitet, 1.Tim.6. vers.16. carnalibus certè oculis videri non potest, Exod.33. vers.20. interim laude dignum est, quod in visione Patris omnes suam collocat sufficientiam.

Hoc mundani non faciunt, sed ostende nobis autum dicunt, ostende nobis vinum, ostende nobis plena promptuaria, Ps. 144. v.13. ostende nobis media ad viatum & amictum necessaria, & sufficit nobis. Sed fluxa sunt ista omnia. In Deo autem vitam & plenam sufficientiam habere possumus, Joh.10. v.11. qui ostenditur nobis

1. *In libronature*, Roman.1. vers.19.20. Job.12. vers.7. ex quo Deus à posteriori cognoscitur, Exod.33. v.23.

2. *In loco scriptura*, ubi tamen essentiæ quam voluntatis suæ notitiam indubitatis argumentis comprobavit, siquidem in illo libro de Deo scriptum est, Ps.40. vers.8. hoc

Zz 2 obscu-

obscuro speculo coarenti simus, dum in vita æterna videbimus Deum à facie ad faciem, 1. Cor. 13. v. 12. Caveamus autem, ne præter & extra scripturam & verbum revealatum Deum nobis ostendi petamus, & vindredi ejus desiderio illico teneamur, id quod fit, dum scrupulosius essentia & voluntatis ejus absolute abyssum rimari & investigate præsumimus. Hic pulchrè Augustinus: Quæ Deus occulta esse voluit, non sunt scrutanda, quæ autem manifesta fecit, non sunt negligenda, ne in illis illicitè curiosi, in istis damnabiliter inveniamur ingratii. Nam Deum nemo vidit unquam, Joh. 1. v. 18. nec videre potest, Exod. 33. v. 20. unde Seraphim quoque ad aspectum ejus facies obvelant, Esa. 6. v. 2. quanto magis nos in rebus fidei oculos rationis claudere quasi & obvelare debemus, siquidem scrutator majestatis opprimetur à gloria, Prov. 25. v. 27.

II. *Reffonsum, quod est*

1. *Reprehensionem.* Nam tantum temporis vobiscum sum, inquit Christus ad Philippum, & non cognovisti me. Quibus verbis supinam ejus ruditatem & ignorantiam carpit, quod tanto tempore in quantum usque annum schola sua usus sit, & tantum non profecerit, ut sciat, Deum nō corporis, sed cordis & fidei oculis videri posse.

Tales Philippistas & fratres ignorantiae multos adhuc hodie invenies, qui non quatuor tantum, sed decem, viginti, triginta, plus vel minus annis scholam Christi frequentarunt, & multas insignes conciones, modò de hoc, modò de alio fidei articulo audiverunt, sed ad examen vocati μηδὲ γενθεῖσαι, & longè absurdiores Philippo de persona & officio Christi, de causis justificationis, nihil quicquam norunt.

Olim Paulus, Athenis aram inveniebat, quam ignoto Deo consecraverant, Act. 17. v. 23, sed hodie in media reperitur Ecclesia, ut pauci sint, qui Deum rectè agnoscant, & quamvis una die centum audiant conciones, tamen sollicitudinibus, & divitàs, & voluptatibus hujus vita impliciti, suffocant semen verbi divini, Luc. 8. vers. 14. semper discentes, ad agnitionem verò nunquam pervenientes, 2. Tim. 3. v. 7.

O dedecus ingens, quo vocationem nostram afficiimus! Certè Ethnici, quinque hil de Christo audiverunt unquam, accusabunt nos olim, Matt. 12. v. 41. Luc. 12. v. 31. imò verbum ipsum, quod audivimus, & non ad usum transtulimus, judicabit nos, Joh. 12. v. 48.

2. *Informatorium.* Qui me viderit, inquit porrò Christus, viderit etiam Patrem. Quomodo dicas igitur, ostende nobis Patrem? Non credis quod ego in Patre, & Pater in me est? &c. quibus verbis divitatem suam adstruit, quod ejusdem sit cum Parte & Sp. S. essentia, voluntatis & majestatis. Hoc probat.

1. à *Consubstantialitate.* Non credis, inquit, quod ego in Patre, & Pater in me sit? qui igitur me videret, videret etiam Patrem, Ego enim sum splendor gloriae & character personæ illius, Ebr. 1. v. 3. imago Dei inconspicui, Col. 1. v. 15. Vd. Joh. X. 38. XVII. 2.

2. à *doctrina equalitate.* Verba quæ ego loquor vobis, inquit, à me ipso non loquor, sed verba Patris sunt, quæ vobis è finu & pectore ejus profero, Joh. 1. v. 18. His verbis doctrinæ suæ authoritatem astruit, ut credamus, quod ipse locutus est nobis, Patrem per ipsum locutum esse, confer Joh. 7. v. 16. c. 8. v. 38.

3. à *miraculorum communitate.* Pater qui

qui in me manet, ipse facit opera. Credite quod ego sum in Patre, & Pater in me, si minus propter opera mihi credite, q. d. Ego facio opera Patris, hoc nemo negabit, unde liquet, quod ego in Patre, & Pater in me sit. Si vobis hoc videtur impossibile, propter formam servilem, quam vestri gratia jam indui, respicite saltem opera, quae facio, & propter illa verbis quoque meis fidem adhibete, quae loquor non ut Pharisæi & alii puri puti homines, sed ὡς εἰς τινας ἔχων, Luc. 4. v. 32. Marc. 1. v. 21. Joh. 7. v. 46. ubi igitur ταῦτα in operibus & operandi modo, ibi etiam ταῦτα essentiae sit oportet, quia opera & operandi modus potentiam præsupponunt, potentia autem divina & essentia divina realiter unum est, confer Joh. 5. v. 17. 18. 19. seqq.

Facit hoc ad refutationem

1. *Tritheitarum* quitor Deos esse dixerunt, quot personæ sunt in SS. Trinitatis mysterio. Nam Pater & Filius essentia unum sunt, ut docet hic Christus, & consonat dicta Scripturæ Eph. 4. v. 6. Deut. 6. v. 4.

2. *Sabellianorum*, qui unicam tantum in essentia divina personam esse tradiderunt, quæ pro diversitate operum modò Pater, modò filius, modò Spiritus S. appellatur. Sed perperam. Filius quidem in Patre, & Pater in filio est, nihilominus distinctio clara manet, quæ personarum Trinitas cognoscitur, in primis apud Jordanem, ubi Pater in voce, filius in homine, & Spiritus S. in columba apparuit, Matth. 3. vers. 16. 17. confer etiam Matth. 28. vers. 19. Joh. 14. v. 15. 16. vers. 26. Gal. 4. vers. 4. 1. Johan. 5. v. 7. & alibi.

3. *Arianorum*, Deitatem Christi impugnantium, quæ variis hic argumentis stabilitur. Omnes aliae creaturæ sunt extra di-

vinam essentiam, sed Christus est in Patre, id est, in essentia ipsius, genitus non creatus, Psalm. 2. v. 7. verbum ejus est verbum Patris, opera ejus sunt opera Patris, egressus ejus est à diebus æternitatis, Mich. 5. vers. 2. & ut paucis multa complectamus, est Deus super omnia benedictus in seculum, Rom. 9. vers. 5. qui igitur filium non honorat, non honorat Patrem, Johan. 5. vers. 23. & qui filium negat, non habet Patrem, 1. Joh. 2. vers. 23. nam Pater & Filius unum sunt, Joh. 10. vers. 30.

3. *Consolatorium.* Nam Amen amen dico vobis, inquit tandem Christus, qui credit in me, opera quæ ego facio, & ipse faciet, & majora iis faciet, nam ego vado ad Patrem, & quicquid petieritis in nomine meo, hoc faciam, ut glorificetur Pater in filio. Si quid petieritis in nomine meo, ego faciam.

Duo Christus his verbis promittit Apostolis & omnibus fidelibus, & quidem duplice juramento, ut de veritate promissionis non dubitent:

1. *Virtutem in operando.* ταῦτα δὲ εἶποι, κακένος ποίοιε, faciet opera meis similia. Quæ verba non intelligenda sunt de opere creationis, redemptiōis, & caliis ἀμυντῶν, sed de operibus ad fructuosam ministerii functionem, salutaremque hominum per Evangelii praconium conversionem spectantibus, ibi μετόφορα τρώω promittit. Quid impletum primo literā alter in Apostolis, Christus in Iudea solum docuit, Matt. 15. vers. 24. Apostoli vero in toto orbe terrarum, Marc. 16. v. 15. 16. & gentes ad fidem converterunt, qui nullam veri Deinotitiam habuerunt, Rom. 1. v. 21. 22. 23. Huc pertinet etiam, quod Petrus una concione 3000. animas convertit, Act. 2. vers. 41. quod de

Adde, qd. 22. 3. Chri.
Graecis, ap. Ap. 1. a. varijs longis.
N. Non forte, qd. 1. n. n. Grecis intelligit n. n. Grecis.
Grecis qd. 1. n. n. Grecis: Ego n. ad patrem abeo.

In Die Iohannis Baptisæ.

Christo non legitur. Majora etiam in certore respectu miracula patratur. Apostoli, quām ipse Christus. Non enim tam mirabile fuit, quod vivus miracula fecit, quām quod ipso mortuo aliis in nomine ejus majora operati sunt, & vel umbrā ut Petrus, Act. 5. v. 15. vel sudariolo, ut Paulus, Act. 19. v. 12. infirmos sanarunt, ut inquit Chrysostomus. Secundū impletur adhuc spiritualiter in omnibus fidelibus. Nam fides mundum vincit, 1. Joh. 5. v. 4. hominem iustificat, Gal. 2. v. 16. ignita Diaboli tela illidit, Eph. 6. vers. 16. gratiam Dei conciliat, Rom. 5. vers. 1. Christo hospitium in corde nostro præparat, Eph. 3. v. 17. ad salutem nos custodit, 1. Pet. 1. v. 5. vitam æternam consequitur, Joh. 3. v. 16. itō omnia potest, Marc. 9. v. 23. Hæc sunt opera fidelium, quæ Christus certo respectu, suis operibus & miraculis majora esse dicit. Ratio est, quia sancti etiam sine miraculorum dono salvati possunt, sed nō sine fide, Marc. 16. v. 16.

2. *Efficaciam in precando.* Nam quicquid petieritis in nomine meo, inquit Christus, faciam ego, & repetit hæc verba ad majorem certitudinem, v. 14.

Unde patet, quid oratio in nomine Christi facta ponderis habeat, nimirum facere vult Christus quod petimus, nostrasque in cassum non sinit ire preces, modò ea petamus, quæ ad Patis glorificationem, & nostrani salutem promovendam requiruntur, alijs repulsi patiemur cum matre filiorum Zebedæi; nescitis quid petatis, Matt. 20. vers. 22.

Oigitur Vos mei, ad orationem in omnibus necessitatibus tanquam ad sacram anchoram confugite. Afflicti oratio penetrat nubes, Sir. 35. v. 21. Dominus facit voluntatem timentibus ipsum, Ps. 145. v. 18. 19. & ex omnibus tribulationibus potenter eripit, Psal. 54. v. 9. ipsi sit laus & gloria in secula seculorum,

Amen.

In Die Iohannis Baptisæ.

Evangelium Luc. 1. v. 57. 80.

IN V. T. celebris est Elias non solùm propter vitæ austерitatem, si quidem zona pellicea velut cilicio ad renes accinctus erat, 2. Reg. 1. v. 8. & à corvis pastus in deserto non nisi frigidam deflumine Crith bibebat, 1. Reg. 17. v. 4. seqq. sed etiam propter zeli pietatem, quo cultum divinum instaurabat, & peccata in magnis & parvis ita arguebat, ut neque Achabo & conjugi ejus parceret, 1. Reg. 18. & 19. similem omnino hodie N. T. Ecclesia producit, cui nomen Iohann. Baptista, de quo ipse Christus vaticinum Mal. c. 4. v. 5. interpretatur, Matth. 17.

v. 10. seqq. Marc. 9. v. 11. seqq. & Angelus nativitatem ipsius annuncians ita explicat, quod in spiritu & virtute Eliæ Messiam præcessatus sit, ut convertat corda Patrum ad filios, & incredulos ad prudentiam justorum, parare Domino plebem perfectam, Luc. 1. v. 17. Conveniunt ambo

1. *Quoad officium.* Elias erat Propheta: Joh. plus quam Propheta, Matt. II. v. 9. quia non è longinquò prophetavit Christū post aliquot secula esse venturum, sed ipsum presentem & jam tum exhibitum digito monstravit, Joh. 1. vers. 29. & novum baptismi ritum